Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Keskiviikko 28.5.2025 klo 9.30—11.05

Läsnä
puheenjohtaja Krista Kiuru sd
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Kim Berg sd
jäsen Maaret Castrén kok (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Bella Forsgrén vihr (5, 6) (4 osittain)
jäsen Hilkka Kemppi kesk (5, 6) (4 osittain)
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ville Merinen sd (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Ilmari Nurminen sd (5, 6) (4 osittain)
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas
jäsen Minna Reijonen ps (5, 6) (4 osittain)
jäsen Anne Rintamäki ps (5, 6) (4 osittain)
jäsen Päivi Räsänen kd
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Oskari Valtola kok
jäsen Ville Väyrynen kok (5, 6) (4 osittain)
jäsen Henrik Wickström r (5, 6) (4 osittain)
varajäsen Milla Lahdenperä kok (5, 6) (4 osittain)
varajäsen Aki Lindén sd

Sihteerit
valiokuntaneuvos Pirjo Kainulainen
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi
Hallituksen esitys HE 50/2025 vp

Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 38/2025 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta A 4

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset ja tehtiin seuraavat muutokset lausuntoluonnokseen:

Vpj. Laiho ed. Sillanpään kannattamana ehdotti, että kappaleen 8 viimeisestä virkkeestä poistetaan sanat ”…*erityisesti tarveperusteisen rahoituksen turvaamisen näkökulmasta.*” Ehdotus hyväksyttiin äänin 14—3.

Ed. Berg ed. Pekosen kannattamana ehdotti, että kappale 8 korvataan seuraavalla tekstillä: ”Sosiaali- ja terveysvaliokunta ei kannata hallituksen esittämää rahoitusratkaisua, jolla hyte-kertoimen nosto rahoitetaan puoliksi asukas- ja puoliksi tarveperusteisen kertoimen laskemisella (0,25+0,25 prosenttiyksikköä). Sosiaali- ja terveyspolitiikan näkökulmasta on ilmeistä, että muutos tulisi rahoittaa kokonaan asukasperusteisella osuudella. Tätä esittivät asiantuntijakuulemisissa mm. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL, Valtion taloudellinen tutkimuslaitos VATT, Suomen sosiaali- ja terveysjärjestö SOSTE sekä hyvinvointialueista mm. Etelä-Karjala, Kainuu, Keski-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Pohjois-Savo, Satakunta ja Lappi.” Lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Vpj. Laiho ed. Sillanpään kannattamana ehdotti, että kappaleesta 37 korvataan ”*...pitää välttämättömänä, että hallintovaliokunta selvittää ja arvioi ehdotettua kertaluonteista ratkaisua Helsingin kaupungin rahoituksen sekä palvelujen turvaamisen näkökulmasta, mitä ehdotettu säästötoimiratkaisu merkitsee koko rahoitusmallin uskottavuudelle ja kannustavuudelle. Hallintovaliokunnan on tarpeen punnita suhteessa nyt saavutettaviin säästöihin myös niitä potentiaalisia paljon merkittävämpiä taloudellisia vaikutuksia, jotka seuraavat...*” sanoilla *”...näkee tärkeänä arvioida rahoitusratkaisua kokonaisuutena ja sen mahdollisia taloudellisia vaikutuksia, joita voi seurata...*” Ehdotus hyväksyttiin äänin 9—8.

Ed. Berg. ed. Kempin kannattamana ehdotti, että kappale 37 korvataan seuraavalla tekstillä: ”Sosiaali- ja terveysvaliokunta ei kannata 35 §:n 8 momentin mukaista leikkausta hyvinvointialueiden rahoituksesta. Hyvinvointialueiden rahoitusta on jo vähennetty merkittävästi eikä lisäleikkauksia pidä tehdä. Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää leikkausta hyvinvointialuerahoitukseen ylipäätään vääränä, ja leikkauksen kohdentamista Helsinkiin muita paremman taloustilanteen perusteella ongelmallisena. Leikkaus ja sen perustelu li-

säävät rahoituksen epävarmuutta ja vähentävät kannusteita muita paremman talouden tasapainon tavoitteluun.” Lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Lisättiin kappaleen 37 jälkeen seuraava uusi kappale: ”*Sosiaali- ja terveysvaliokunta toteaa, että rahoitusmallin kehittämisessä tulisi jatkossa välttää pistemäisiä ratkaisuja ja huomioida tarkasti esitettyjen muutosten kannustinvaikutukset eri hyvinvointialueille ja varmistaa rahoituksen pitkäjänteinen ennakoitavuus. Lakiesityksen aiheuttamia mahdollisia muutoksia rahoitusmallin toimivuuteen on syytä seurata.*”

Ed. Berg ed. Lindénin kannattamana ehdotti, että sosiaali- ja terveysvaliokunta esittää, että hallintovaliokunta ehdottaa lakiehdotusten hylkäämistä. Lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Lisättiin lausuntoluonnokseen seuraava lausumaesitys: ”*Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa hyvinvointialueiden rahoitusta koskevan lainsäädännön kannustinvaikutuksia hyvinvointialueille ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin rahoitusmallin pitkän aikavälin kestävyyden ja kannustavuuden varmistamiseksi.*”

Muilta osin lausuntoluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Nurminen ja ed. Mattila varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että ne on jätettävä viimeistään tänään 28.5.2025 klo 12.00.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: 1) Nurminen, Kiuru, Berg, Merinen, Lindén, Forsgrén, Pekonen 2) Mattila, Kemppi

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Muut asiat

Keskusteltiin loppukevään työsuunnitelmasta

6. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on etäkokous keskiviikkona 28.5.2025 klo 11.30

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen